

14. februar 2022

FM 2022/65

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse med henblik på at belyse de økonomiske og administrative konsekvenser samt de samfundsmæssige gevinster ved at indføre selvbetjeningsløsninger i Sundhedsvæsenet for at effektivisere arbejdsgange og dermed frigive flere varme hænder til den direkte patient- og borgerkontakt. Redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut inden FM 2023.

(Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraterne)

Begrundelse

Vi lever i en digitaliseret verden. Vi bestiller mad og frisørtider online, men det er fortsat kun i Nuuk, at borgerne har mulighed for at selvbetjeningsløsninger i sundhedsvæsenet via www.doktor.gl. Og disse muligheder er endda relativt begrænsede.

En ny rapport kaster lys på borgernes oplevelse af sundhedsvæsenet. Undersøgelsen viser, at der i befolkningen er en stor taknemlighed for det lokale sundhedsvæsen, men at der også er behov for mere og bedre dialog og kommunikation mellem borgere og sundhedsvæsen for at sikre en høj grad af tillid og gensidig forståelse.¹ Derfor er det oplagt at afdække i hvilket omfang borgerne skal have muligheder for at få adgang til sine egne journaler, og have mulighed for smidige og fleksible selvbetjeningsløsninger i relation til sin sundhed.

Siden regionaliseringen af sundhedsvæsenet for et årti siden har mange borgere, særligt i de fjerntliggende områder, følt sig langt væk fra sundhedsvæsenet. Rapporten belyser da også tydeligt, at den første kontakt til sundhedsvæsenet er altafgørende for at etablere tillid. En anden rapport, evaluering af kræftplanen², viser også tydeligt, at der går for lang tid fra den første kontakt, og indtil udredning af et sygdomsforløb starter. Alt andet lige vil en øget digitalisering smidiggøre den første kontakt med et sundhedspersonale og det vil åbne op for en mulighed, hvor borgerne hurtigere kan komme i kontakt med en fagkompetent medarbejder via digitale platforme, uanset hvor i landet man befinder sig. Man kan dog ikke undvære medarbejderne i sundhedsvæsenet i yderdistrikterne, og disse skal klædes godt på i forhold til det første møde med borgeren. Men vi kan øge fagkompetencen ved at digitalisere og centralisere brugerhenvendelserne, således at udredninger ligeledes igangsættes hurtigere.

Telemedicinske løsninger har igennem årtier haft en stor betydning for adgangen til sundhedsydelse, og nogle steder i kysten bliver "Pipaluk" da også anvendt i forskelligt omfang. Las os dog bare konstatere at det ikke giver lige muligheder for alle i Grønland. Det vil vi fra Demokraatit gerne gøre noget ved. Vi vil innovere muligheden for at bestille tid til lægen, sygeplejersken, medicin og andre, mindre selvbetjeningsløsninger som medarbejderne bruger unødigt meget administrationstid på, og i stedet frigive de varme hænder til direkte kontakt til den enkelte borger. Vi mener, at den moderne borger i dag og på

¹ https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2020/brugernes_oplevelse_af_det_groenlandske_sundhedsvaesen_dk

² https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2020/evaluering_af_kraeftplan_2013_dk

sigt, vil stille større krav om muligheden for hjælp til selvhjælp, som også vil spare mange arbejdstimer for både medarbejderne i sundhedsvæsenet og for den enkelte borger og arbejdstager, som i dag påvirker samfundsøkonomien negativt. Der bruges desværre alt for meget tid, i alt for mange tilfælde at vente i røret i en halv arbejdsdag, eksempelvis for blot at bestille en tid til lægen, eller for blot at afbestille den. At stille flere læger eller sygeplejersker til rådighed for at ekspedere opringningerne, mener vi ikke løser den stigende udfordring og pres på vores sundhedsvæsen. Særligt i de større byer hvor der ses stor tilflytning og behovet for kontakt med sundhedsvæsenet, stiger. Vi skal også derhen, hvor den enkelte borger tager et aktivt medansvar for sin sundhed og give alle bedre rammer og muligheder for eksempelvis at bestille og afbestille tid, således ressourceforbruget anvendes så hensigtsmæssigt som muligt. Det nuværende system mener vi er for ineffektivt og ufleksibelt i forhold til de moderne tider.

Befolkningen er klar til at gå "online", hvilket eksempelvis klart kommer til udtryk ved borgernes øgede brug af borgerplatformen, www.sullissivik.gl. Vi må derfor bane vejen for, at sundhedsvæsenet kan udvikle sig på et bæredygtigt, borgernært og ansvarligt grundlag med respekt for de eksisterende ressourcer.

I et paragraf 37-svar³ angiver Naalakkersuisut, at det ikke er muligt at estimere en pris for at indføre selvbetjeningsløsninger af flere årsager. Man er derfor ikke gået i gang med at afdække et konkret behov, og derfor er der ikke etableret nye tiltag til gavn for borgerne. Derfor finder vi det enormt vigtigt at få udarbejdet den her foreslåede redegørelse, så vi fremadrettet kan skabe rammerne for at sundhedsvæsenet kan udvikle sig ud fra borgernes reelle behov.

Demokraatit mener, at den foreslåede redegørelse vil være et godt og konkret supplement til den allerede igangsatte Sundhedskommission.

Med disse ord ser jeg frem til at høre Naalakkersuisuts svarnotat samt indlæggene fra de øvrige partier.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Udarbejdelsen af redegørelsen forventes ikke at overstige et akademisk årsværk.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen i forbindelse med selve udarbejdelsen af redegørelsen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen i forbindelse med selve udarbejdelsen af redegørelsen.

³ https://ina.gl/documents/para3637/2021/svar/055_2021_sundhedsvaesenet_ANWA_svar.pdf